

יחסי-חוץ

החלטה

גורלית

במסיבת

קוקטייל

שתיים מן ההחלטות החשובות ביותר, שקיבלה הממשלה בשנה שעברה, השפיעו ישירות על גורל המלחמה בחזית המצרית ועל ההתפתחויות המדיניות של המעצמות. היו אלה ההחלטות שהורו להפציץ מהאוויר מטרת בעומקה של מצרים וזו שבה הודיעה ישראל על תחילת המעורבות הסובייטית הצבאית הפעילה באזור.

ספר שהופיע לפני שבוע מגלה כמה מן הנסיבות בהן התקבלו החלטות אלה. כי ספר כנפיים מעל סואץ — סיפורו של חילי האוויר במלחמת ההתשה, מגלה זאב שיף בין השאר כי היו אלה האמריקאים שרמו לראשונה, בצורה די ברורה, שהיא יכולה להתחיל בהפצצות עמוקות טחח בי מצריים.

כתב שיף: "בדצמבר 1969, יותר משלוש חודשים לבואם של הפאנטומים הראשונים, נוצרה אווירה מדינית נוחה למדי להפצצות בעומק מצריים. דאגתה של ארצות-הברית למתרחש במיורח התיכון גברה. מומחי הסטייט-דפארטמנט ואנשי ביון אמריקאים טענו כי שליט מצריים, גמאל עבד-נאצר, התאושש מחדש... אשר לי נאצר, העדיפה ארצות-הברית לראותו מחדש.

משקפים ישראלים סיפרו, כי הרמזים האמריקאים בקשר לכך היו גלויים למדי. אחד מראשי משרד-החוץ האמריקאי אמר כאילו באקראי לעמיתו הישראלי, במסיבת קוקטייל בחשינגטון, כי ארצות-הברית מתנגדת לפעולות ישראליות נגד הירדנים והלבנונים, אך מעולם לא אמרה דבר על הפצצות במצריים. ארצות-הברית לא תתמוך אולי בישראל, אם זו תרחיב את תגובותיה על מלחמת ההתשה המצרית, אך ודאי שלא תפעל נגדה. הרמז היה ברור.

ב-21 בדצמבר הגיע לישראל לביקור שגרירי ישראל בחשינגטון, יצחק רבין... רבים קושרים את ביקורו של הרמטכ"ל לשעבר בנטייה שבלטה אחר-כך בישראל לפעולה דראסטית יותר נגד נאצר ומישט-רו."

בגלל קמבודיה. גם בנושא המעורבות הסובייטית, שהתבטאה בהצבת טייסים רוסיים על אדמת מצריים, היתה זו ארצות-הברית שהיתה מעוניינת יותר מישראל ביבלטה בינלאומית של עובדה זו.

מספר שיף: "ישראל שתקה... אמצעי זהירות ראשון היה לא לפרסם את הדברים, בהנחה שאם לא יתפרסם, לא תידחק ברית-המועצות להגן על יוקרתה כמעצמה ברית-המועצות יודעת מן הסתם, שישראל לא תוכל להפסיק את ההפצצות כל עוד אין הפסקת-אש, ולסיכך מעדיפה היא להתעלם מלכתחילה מאפשרות שצחתים סובייטיים ייפגעו בהפצצות.

ברם, גם בעניין כה חיוני, לא היתה ישראל חופשית מלחצים. להסתעף הכל, הציעו נציגים אמריקאים כי ישראל תפרסם בכל זאת את הגילוי בעניין טייסי היירוט הרוסיים. המימשל האמריקאי עמד באותם ימים לפני בעיות הסברה חמורות בקשר למיבצע הצבאי בקמבודיה. פירסום פרשת טייסי היירוט במצריים, היה עשוי להקל על המימשל האמריקאי בכך שישכנע את הסינאט ובית-הנבחרים ואת דעת הקהל, כי ברית-המועצות מארגנת אופנטיבה כללית ומסכנת עמדות חיוניות של המערב."

סיכס שיף את השרשה: "ההצעה האמריקאית נגדה את ההחלטה הישראלית הקודמת ולדעת מומחים רבים היא סתרה בי הריפות את האינטרסים של ישראל. בכל זאת הוחלט שממשלת-ישראל תפרסם הודעה מיוחדת על הופעת טייסי היירוט הרוסיים. עוד קודם לכן הודלפה ידיעה לניו-יורק טיימס. חיוני היה הדבר לחשינגטון, כי הידיעה הראשונה תובא לידיעתו של הציבור האמריקאי.

המימשל האמריקאי היה מרגע זה בעל-חוב לישראל, אך משעה שפורסמה הידיעה על טייסי היירוט, עמדה ישראל פנים אל פנים עם הרוסיים. הכדור היה בידי האמריקאים ועל מדינת ישראל היה להיזהר כפל-כפליים מהסתבכות בלתי-רצויה. ההמשך ידוע.

זנה סוקה

עם 5 יצירות המוכות של דובק!